

‘Obstakels zijn er om te overwinnen’

Ze is internist in het Eindhovense Catharina-ziekenhuis en probeert vanuit haar diepgewortelde katholieke geloof met de bij het leven en werk behorende stress te dealen. Dat het leven soms sterker is dan de leer, is haar ondertussen niet ontgaan. ‘Als ik tien kinderen wilde, had ik hier niet gezeten’, zei ze dapper toen ze kwam solliciteren voor een opleidingsplaats. Marion Blonk: “Als ik eerlijk had gezegd dat ik ook voor ogen had om een gezin te stichten, hadden ze me niet genomen.”

Mijn ouders hadden een kruidenierszaak in Den Haag. Met een melkwijk erbij, want de concurrentie met de supermarkten was moordend. In de zomer hielpen wij als kinderen mee in de wijk van een melkboer die met vakantie was. Zo’n wijk nam mijn vader dan tijdelijk over. Daar heb ik mooie herinneringen aan. Dat ik als meisje van 9 met mijn broer van 16 zo’n vakantiewijk deed met de oude melkkar van mijn vader, en zo met melk, eieren en andere kruidenierswaren langs de deuren ging. Ik wist dat we bijvoorbeeld met eieren meer verdienden dan met melk, dus deed ik mijn uiterste best veel eieren te verkopen. We hadden er veel lol in omdat dat vaak lukte. Ik ben de jongste van vijf kinderen en mijn moeder was

al 45 toen ze mij kreeg. Mijn vader was een paar jaar jonger dan zij; 42 toen ik geboren werd. Ze hadden beiden niet gestudeerd omdat ze daar de kans niet voor hadden gekregen, maar ze gunden het ons wel. Als ik aan mijn ouders denk, heb ik vooral fijne herinneringen. De normen en waarden van het katholieke geloof waren belangrijk voor ze. Ze steunden elkaar en waren elkaar levenslang trouw. In alle opzichten. Mijn vader dronk tijdens zijn tocht met de melkkar genoeg kopjes koffie met andere vrouwen, maar mijn moeder vertrouwde hem volkomen. En dat kon ze ook. Mijn vader is inmiddels overleden, maar mijn moeder is er nog; 94 jaar oud. Tien jaar geleden kreeg ze darmkanker. Toen heb ik nog een duur jasje met haar

*Marion Blonk (49)
Alleenstaand, geen kinderen
Internist Catharina-
ziekenhuis Eindhoven*

‘Ik ben een calvinistische katholiek’

---

gekocht. Heel vreemd om te zeggen misschien, maar ik vond het eigenlijk een beetje zonde omdat ik veronderstelde dat ze er niet meer lang zou zijn. Maar ze is er nog en het dure jasje ook! Zo zie je maar dat de dingen soms helemaal anders lopen dan je verwacht. Met zo'n ziekte als kanker heb ik dat meerdere malen zien gebeuren.

Hoe ik erop kwam dokter te worden? Eigenlijk heel simpel; op een dag kwam het op in mijn hoofd. Ik zat in de bus van school naar huis. Ik bezocht het vwo in Voorburg en ging dus geregeld met de bus. Tijdens een van deze reisesjes was het idee er ineens en ik dacht gelijk: 'Dat is het!'. Maar ik duwde het plan snel weer weg. De studie medicijnen had een moeilijke lotingsprocedure en ik durfde er niet op te hopen dat ik ingeloot zou worden. Toch is het ervan gekomen. In tegenstelling tot geneeskunde, trok de verpleging mij in het geheel niet, dat vond ik zonde van mijn vwo-opleiding.

Ik werd nageplaatst voor medicijnen in Rotterdam. Toen ik klaar was, wilde ik dermatoloog worden. Dat is een mooi onderdeel van de geneeskunde waarin je van alles een beetje tegenkomt en het is bovendien goed te combineren met een gezin. Ik hoopte namelijk op een gezin met drie of vier kinderen. Helaas waren er meer vrouwen die dezelfde overweging maakten, waardoor dermatologie nogal populair was. Ze zeiden het niet hardop tegen elkaar, maar ik vond dat ik eerlijk moest kunnen zijn over mijn motivatie. Omdat ik tijdens mijn studie

niet iets specifiek dermatologisch had gedaan, was de kans klein dat ik uit een groot aantal sollicitanten gekozen zou worden. Daarom besloot ik om eerst ervaring op te doen in de interne geneeskunde in de hoop dat ik later nog zou kunnen switchen naar dermatologie. Wijs geworden vertelde ik tijdens mijn sollicitatiegesprekken in de VU niet over mijn toekomstbeeld toen de vraag kwam hoe ik interne geneeskunde op den duur met een gezin dacht te combineren. 'Als ik tien kinderen had gewild, zat ik hier niet', zei ik. Ik was graag eerlijk geweest, maar dan hadden ze me niet aangenomen. Op deze komische manier kon ik me eruit draaien zonder de hele waarheid te spreken. Want tien kinderen leek ook mij een beetje veel.

Ik heb ze nooit gekregen, die kinderen. Ben gewoon de juiste partner niet tegengekomen en dus ook niet getrouwd. Natuurlijk is het pijnlijk als je dromen niet uitkomen, maar zo is het ook heel goed. Ik heb geen moment spijt gehad van de keuzen die ik in mijn leven heb gemaakt. Heb nu andere dingen kunnen doen, ben gepromoveerd bijvoorbeeld.

Mijn geloof geeft me niet alleen richting in mijn privéleven, maar ook in het werk. Het doel van dit vak is voor mij naast de individuele patiëntenzorg ook dat ik bijdraag aan een groter geheel. Dat voel ik steeds sterker. Ik wil er zijn voor de zwakkeren, voor degenen die tussen wal en schip dreigen te belanden. Als ik me afvraag voor wie ik hier eigenlijk ben, voor de sterken of

‘Ik wil het anders zijn niet uit de weg gaan’

---

voor de zwakkeren, dan kom ik vooral uit op die laatste categorie. Asielzoekers bijvoorbeeld. Geen interessante groep om te behandelen, maar minstens net zo belangrijk als de rest.

Ooit heb ik een vriendin bezocht en geholpen, die vrijwillig als arts werkte in een gezondheidscentrum in het straatarme Afrikaanse Guinee. Op de zaterdagen gingen we steevast naar de plaatselijke gevangenis om gevangenen medische zorg te geven. Je weet niet wat je ziet. Met veertig jongens in een groot hok. En zo zes van die hokken naast elkaar. Vieze abscessen, vreselijk onhygiënische toestanden. Je komt daar en vraagt niet wat ze hebben gedaan. Waarom ze in de gevangenis zitten. Het doet er gewoon niet toe. Je komt niet om te be- of veroordelen, je komt om ze te helpen. We hadden frustrerend weinig middelen in het gezondheidscentrum, maar konden daarmee wel veel betekenen. Sinds ik daar ben geweest, ben ik erg blij met iets simpels als geneesmiddelen tegen hypertensie. Want hier kan ik iets doen. Hier hoef ik niet machteloos tegen een hoge bloeddruk of ontregelde bloedsuikers aan te kijken. Daarginds kunnen de mensen de medicijnen niet voor langere tijd betalen. Wat een genade, denk ik dan. Wat een genade dat dat hier wel kan.

Na mijn opleiding en promotie in Amsterdam ben ik in deze maatschap terecht gekomen. Dat was in het begin enorm wennen. In de periferie wordt heel anders gewerkt dan in de academie. In de VU moest ik bijvoorbeeld over elk punt dat ik aankruiste op een labbriefje nadenken. Zo opgeleid worden, beviel mij goed. Hier ontbreekt je daarvoor de tijd en wordt er sneller een heel regiment punten aangekruist. Daar moest ik aan wennen. Wilde geen dingen doen die me eigenlijk tegen de borst stuitten.

Ook in de communicatie ging het weleens mis. Dat lag ook voor een deel aan mij. Ik kan de dingen vierkant zeggen en ben niet zo bedreven in politiek gedoe. Maar ik heb bijgeleerd. Ik heb bijvoorbeeld geleerd om te gaan met het gegeven dat je soms gelijk kan hebben en het toch niet krijgt. Ik heb ook beter geleerd om te gaan met mensen die het niet met me eens zijn. Heb ontdekt dat je juist van hen kunt leren. Tot slot helpt het me in een moeilijke situatie met een ander te denken: hij of zij is naast mijn opponent ook gewoon mijn naaste.

Ooit las ik ergens een interview met Han Ebbelaar en Alexandra Radius, het wereldberoemde balletdanspaar. Han vertelde daarin over de waardering van het publiek. Dat het daar niet echt om gaat. Dat er voorstellingen in zijn carrière zijn geweest waarbij het publiek van enthous-

siasme op de stoelen stond, maar hij zelf niet tevreden was. Het gaat niet om applaus van een ander. Het gaat er uiteindelijk om of je zelf tevreden bent met je prestatie of met wie je bent als persoon. Of je aan het einde van elke dag in de spiegel kunt kijken en tegen jezelf kunt zeggen: ‘Het doet er niet toe wat de rest van me vindt, ik heb naar beste eer en geweten gehandeld’. Zo voel ik dat ook.

Natuurlijk ervaar ik stress in mijn leven en werk. Dat begon al met die promotie. Achteraf gezien was dat vooral erg leuk, maar als je er middenin zit, levert zo’n promotie behoorlijk wat stress op. Later volgden nog het wenen in de maatschap en twee tuchtzaken. In de ene kreeg ik een waarschuwing en bij de andere werd de klacht ongegrond verklaard. Die waarschuwing was achteraf gezien onvermijdelijk, ook al weet ik dat ik in die situatie zelf heb gedaan wat ik kon. Heb gedaan wat ik vanuit mijn deskundigheid dacht dat goed was. Maar er gingen factoren meespelen waar ik onvoldoende grip op had. Nog later kreeg ik zelf met ziekte te maken. Borstkanker. Stressfactor van de eerste orde. De behandeling is achter de rug en het ziet er goed uit nu, maar je weet het nooit met kanker. Daar kan ik als internist over meepraten. Drempels zijn er om te nemen. Ik geloof dat ik het type ben dat toch altijd een beetje op zoek is naar druk. In het werk, maar ook in bijvoorbeeld ontspanning. Als ik ga skiën, wil ik niet om drie uur stoppen om op een terras aan de borrel te gaan. Ik wil er alles uithalen. Niet op mijn gemak achteraan bungelen in het skiklasje, maar volle bak vooruit. En ook al ben ik niet goed in de zwaarste pistes, ze trekken me het meest. Ik wil de dingen niet halfbakken doen. Dat vind ik zonde. Dat woord gebruik ik regelmatig, valt me nu op. Eigenlijk ben ik wel een calvinistische katholiek. Typisch voor katholieken uit het westen, vinden ze hier in het zuiden.

Je weet in het leven nooit van tevoren hoe iets afloopt. Dat zie ik hier ook in het ziekenhuis. We komen binnen onze specialisatie en als multidisciplinair team natuurlijk heel wat lijden tegen. Ik heb daar vanuit mijn geloof soms een wat andere visie op dan veel van mijn collega’s. Heb er moeite mee dat we bij wijze van spreken de ene dag nog chemokuren aanbieden en de andere dag stoppen met behandelen. Dan is het ineens klaar. Het feit dat wij als mens – patiënt en arts – soms bepalen wanneer het leven klaar is, vind ik moeilijk. Ik wil graag bijdragen aan een maatschappij waarin plaats is om ‘gewoon’ tijd te mogen krijgen om te sterven. Dat is één van de redenen waarom ik mij inzet als bestuurslid van het Nederlands Artsenverbond, een organisatie die opkomt voor de beschermwaardigheid van het menselijk leven. Ik heb respect voor de mening van mijn collega’s op dit punt en zij respecteren de mijne. Dat we verschillend denken, leidt niet tot problemen. Maar het is duidelijk dat ik afwijk van de meerderheid. Laatst hadden we een patiëntenbespreking over een ernstig zieke patiënt waarin werd besloten de behandeling te stoppen. Kijkt een collega uit een ander specialisme me over de tafel aan en zegt: ‘Jij wilt waarschijnlijk nog wat meer doen?’. Dan weet ik dat we op een andere lijn zitten en elkaar wel respecteren, maar niet helemaal begrijpen. Want ik zou helemaal niet meer willen doen in behandelzinn. Waarschijnlijk zou ik, als je het tot op de draad beschouwt, juist minder hebben gedaan dan mijn collega. Minder en anders. En dat blijft zo. Neemt niet weg dat we er gezamenlijk wel uitkomen en de patiënt ook gezamenlijk zo optimaal mogelijk begeleiden. Maar je voelt wel weer even: ik wil het anders zijn niet uit de weg gaan. Dat is vaak zo in mijn leven.”